

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Dumineca si Joi'a, la fie-care doue septemani cu adansulu Foisioerei. — Prenumeratiunea se face in Sibiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate cãtra espeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sibiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 93.

ANULU XXV.

Sibiu 24 Novembre (6 Dec.) 1877.

Pentru celelalte pãrți ale Transilvaniei si pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl., iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antã'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Resbelulu.

Sibiu, 23 Noemvrie
5 Decemvrie

Centrulu lupteloru pe câmpulu de resbelu alu Bulgariei s'a stramutatu acum la pólele nordice ale Balcanului in valea dela *Orchani'a*. In 22 Novembre c. n. s'a tramisu unu detasamentu rusescu dela Vratza la *Orchani'a* pentru a demonstrá si a detrage atentiunea turciloru dela positiunea *Pravetz*. Detasamentulu, 6 escadróne de cavaleria si 2 tunuri, s'a despartitu in doue colóne si au avutu lupte crâncene la satele bulgaresci *Novaceni* si *Cara-Derbenç* cu 400 cerchezi. Din 12 oficieri rusi numai doi au remasu in vietia! Scopulu inse s'a ajunsu, ca trupele turcesci din *Orchani'a* n'au pututu merge intr'ajutoriu la *Pravetz* care positiune s'a si luatu de rusi. Turcii indata au si parasitu satele *Novaceni*, *Scriveni* si cetatea *Orchani'a* si s'au retrasu prin strimtoarea *Vrtsch*. (?) In 24 Novembre a caditu *Etropolulu* dupa o lupta de mai 24 ore, si turcii s'au retrasu prin strimtoarea dela *Nisiu la Arabconac*. In 29 Novembre turcii au parasitu fara lupta positiunile lor dela *Vrtsch* si *Lutacovo* si s'au retrasu cãtra *Sofi'a*. Rusii au si ocupatu in 30 Novembre positiunile parasite de turci si i-au persecutatu pâna la *Arabconac*, dincolo de strimtoare. Va sa dica in 30 Novembre rusii au trecut a dou'a ora Balcanii si calea la *Sofi'a*, unde este concentrata armat'a lui *Mehemed-Ali*, le este deschisa. La tóte aceste turcii se mangae cá si pâna acum cu telegrame mincinoase. Din *Constantinopole* nu se rusineza a telegrafã, ca de patru dile atacurile rusiloru asupr'a positiunei lui *Mehemed-Ali* s'au respinsu. Intr'unu modu siodu se ilustrãza acãsta „respingere turcesca” cu trupele rusesci preste *Balcani* inaintea cetãtiei *Sofi'a*!

In Asi'a armele odihnescu mereu.

Correspondentulu diariului „*Times*” scrie urmatórele din intrulu *Plevnei*; numitulu correspondentu se pare a fi fórté aprópe de generalulu turcu si confirma scirile ce s'au primitu asupr'a situatiunei armatei turcesci:

In septemãn'a din urma amu fostu aci intr'o stare de adenca consternare. Scirile ce ne sosescu intr'unu modu séu altulu — cu tóte ca nu sciu in realitate sa spunu prin ce isvóre strebatu aci — se invoiescu tóte la faptululu ca *Plevn'a* este cu deseversire incunjurata de inamicu. *Osman-pasi'a* care se socotea pâna aci neinvigibilu, incepe a fi fórté neliniscitu de viitoriu.

Lu vedi necontentitu mergendu si venindu ore intregi pe dinaintea casei sale, nerupendu-si tacerea lui continua decãtu pentru a dà din tempu in tempu ordinu cu unu tonu scurtu si poruncitoru la cãti-va oficieri din statulu seu majoru séu din armata, cari facu rapórté. Statulu seu majoru este in cea mai mare nelinisce. Elu se teme ca comandantulu siefu, care s'a aretatu pâna acum atãtu de bravu, sa nu comita vre-unu faptu nesocotitu si cutezatoriu intr'unu momentu de disperare.

Singurulu omu, in care densulu are incredere, este unu june oficieru distinsu, alu cãru'i'a nume nu-mi vine in minte in acestu momentu, dar care vorbesce bine frantuzesce, si dela elu amu aflatu cãtu de

multu *Osman-pasi'a* este iritatu de tactic'a neindemanatica a lui *Siefket-pasi'a*, famosulu erou dela *Batak*, si de imprudenti'a ce a comisu ministrulu de resbelu incredintandu comande atãtu de insemnate la ómeni cá *Haki-pasi'a*.

„Pe cãndu eu faceamu ce puteamu mai bine spre a face — dice *Osman-pasi'a* — acãsta localitate peste putintia de luatu si spre a o aperã in contr'a atacuriloru repetate ale unui inamicu puternicu, unu miserabilu betivu, totu atãtu de lasiu pe cãtu si de ignorantu, compromite tóte planurile mele si pune in periculu tóte succesele ce amu castigatu pâna in acea di. Acẽsta póte ca e o fatalitate, séu numai o lipsa de judecata, dar s'aru putea totu atãtu dice ca unu spiritulu de rea vigilantia impinge pe ministriulu nostru a comite gresieli dupa gresieli.

„*Siefulu* meu, adause oficierulu, are fórté mare dreptate sa dica ceea ce dice, si unu micu detaliu, ce a venitu la cunoscinti'a mea, e in destulu a me convinge ca nu trebuie sa cautãmu departe cá sa aflãmu unde este vitiulu sistemului. Ti va fi cu greu a crede totusi este unu faptu realu. Noi amu cãrutu cá sa ni se tramita cãti-va armonieri din arsenalulu din *Constantinopole* cá sa repare armele etc.

„Unu numeru ore-care dintre ei au primitu ordinu de a plecã la *Plevn'a*. Lucratorii au sositu ce e dreptu, dar nici unulu din ei nu erã capatuitu cu o singura unelta a mestesiugului lor, si au trebuitu sa fia tramisi inapoi la *Constantinopole*, unde apoi au si remasu. Acẽsta s'a petrecutu acum doue luni. Deci vitiulu se afla in sistemulu defectuosu alu organizatiunei nóstre si in nepasarea si nehotarirea caracterului nostru nationalu.

„Ti voi povestí, urmã ajutoriulu de câmpu alu lui *Osman-pasi'a*, unu altu faptu care ti va aretã cum *Osman-pasi'a* a prevediutu lamuritu si a presimtitu evenimentele cari au condusu la impresurarea acestui orasiu.

„*Osman-pasi'a*, dupa ce a batutu pe rusi si a luatu *Plevn'a*, a fortificat'o astfelu incãtu sa pricinuisca memorabila sdrobire a inamicului la celu dintãiu atacu asupr'a positiunei. In acestu tempu aflã ca *Suleiman-pasi'a* a reusitu a goní pe rusi din *Traci'a* spre *Sipc'a* si fu insciintiatu ca o espeditiune, dupa sfatulu a cãti-va polonesi descreerati, erã in punctulu de a plecã din *Constantinopole* pentru *Caucasu*.

„Elu scrisé fara intardiére ministrului de resbelu, sfatuind-lu a nu porní acãsta espeditiune ci din contra sa asiedie unu mare lageru la *Sofi'a* si a concentrã in acestu punctu nu numai tóte trupele ce erau atunci disponibile la *Constantinopole*, si cari erau fórté numerose, dar si pe toti „*nizamii*” ce formau garnisónele prin deosebitele orasie si vilaete vecine cu capital'a.

„Decã acãsta dispositiune se punea in lucrare, *Sofi'a* aru fi devenitu nu numai unu depositu centralu de nutrimente, dar aru fi contienutu apoi si o armata de 120,000 pâna la 150,000 ómeni, care bine comandata, aru fi facutu preste putintia incungiurarea *Plevnei*. *Osman-pasi'a* erã cu totulu contr'a la ori-ce atacu asupr'a *Sipcei*, sustienendu ca unu detasamentu de 10—15,000 ómeni bine intaritu in acãsta stremtoare aru fi fostu in stare sa tienã pe rusi in esiecu.

„Lucrulu s'a petrecutu cu totulu altu-feliu. *Suleiman-pasi'a* si-a decimatu mereu trupele la *Sipc'a*, *Sofi'a* a fostu lasata deoparte, ier' *Haki-pasi'a* care a inlocuitu pe *Siefket-pasi'a*, la urm'a urmeloru a trebuitu sa se retraga sferamatu de *Gurko*.”

A-ti aflatu dejã prin telegrafu ca rusii aveau intentiunea de a tramite la *Plevn'a* pe cei cincí séu siese mii prisionieri ce facusera la *Dubnic* si *Telisiu*, dar este póte unu lucru pe care nu-lu sciti, adeca ca *Osman-pasi'a* insusi s'a opusu la acãsta mesura, si a respinsu parlamentulu, ca, decã acesti ómeni s'aru apropiã de *Plevn'a*, elu are sa-i primisca cu ghiulele de tunu, si ca decã *Haki-pasi'a* s'aru aflã printre ei, are sa-lu prinda si sa puna sa-lu impuse. *Osman-pasi'a* a disu de o potriua parlamentarului marelui duce, ca rusii aru face mai bine de a se pregatí la o impresurare regulata pentru ierna, de ore ce elu are provisiuni pentru mai multu decãtu optu luni si ca este hotaritu a-si aperã positi'a pâna la cea din urma estremitate.

Aflu cu tóte acestea, ca statulu seu maioru nu este intocmai de opiniunea lui, dar ca cei mai multi oficieri superiori suntu de parere cá sa scape pe ori unde voru putea.

Din parte-mi, nu credu ca *Plevn'a* este atãtu de apravisionata cum afirma *Osman-pasi'a*, de ore-ce a inceputu a rãduce porti'a la o a trei'a parte. Soldatii totusi si pastrãza curagiulu, unu curagiu ne mai pomenitu, cu tóte ca nu prea au la indemana atãtu munitiune de ore ce acum li se numera cartusiele, pastrandu-se o mare reserva pentru unu atacu generalu alu rusiloru.

In multe companii soldatii suntu impartiti in cãte 10—15 ómeni fara oficieru. Acesti ómeni au sapatu in pamentu si si au facutu mici cusce de unde apera sianturile si valurile cu o incapatinare si curagiu fara pareche.

Prin aceste cascioere si facu de muncare, dormu cãndu au regasu, si croescu planulu cum sa tienã foculu intr'un'a asupr'a inamicului, — dupa sistemulu ieniceriloru adeca in indoite renduri, celu de alu doilea aperãndu pe celu dintãiu. Cãndu munitiunile incepu a se sferisí, patru ómeni din fiecare ceata plãca sa aduca munitiuni cu róbe pe cari le impingu cu mânilé.

La inceputu, munitiunea se impartia fara socotela si prin urmare jafulu pe la depozitele reduteloru erã fara margini.

Soldatii, cá acei'a despre care ve vorbescu nu prea au respectu de superiorii lor. Cãndu vre-unu oficieru are nesocotinti'a de a dá vre-unu ordinu prin aceste cascioere, este binisioru trimisu de unde a venitu. Acẽsta e in adevéru unu resbelu de soldati.

Singur'a persóna ce póte intervení între ei si comandantulu supremu, este „*imamulu*” séu pop'a, care face pe fie-care di rugaciuni pentru ei. Cea mai mare parte din acesti soldati suntu de prin vilaeturile *Dibra*, *Albani'a* si *Erzegovin'a*. *Mehmed Ali* si *Suleiman-pasi'a* i-au trimisu la *Plevn'a*. *Osman-pasi'a* este fórté multjamitu de acesti tiapeni resboinici si n'amu auditu facendu vre-o plangere in contr'a lor.

Dela 26 Octóbre, bombardarea nu a incetatu de locu, astfelu incãtu tunatur'a ni se pare unu lucru fórté naturalu. Cãndu la vre-unu momentu, incetãza tunulu, trebuie sa ne strigãmu tare la urechie, atãtu de multu ne-amu obicinuitu a tipã la urechie pentru cá sa ne audimu.

Osman-pasi'a póte fi blamatu ca nu a gollitu orasiulu de locuitori, cãci sufera grósnicu in acestu momentu, si tipetele si vaietele femeiloru si copiiloru sdrobescu inim'a si aru putea la urm'a urmeloru sa respandisca descuragiarea printre ostire.

Numeru o betrãna ovreica este, care in mijloculu consternatiei generale, si cauta interesele si-si face treburile. Ea e ghici-

tóre si usi'a e deschisa necontentitu. Pe fie-care di oficieri si soldati, se ducu sa-si cerce noroculu, lucru pe care lu platescu destulu de greu. De multe ori a nimerit'o cu ghi-cirile. Se dice ca insusi *Osman-pasi'a*, nu s'a injositu de a consultã pe betran'a *Sar'a*, care i-a prevestitu unu viitoriu stralucitu, decã nu va fi luatu prisionieru pâna la 12 Decembre.

In celu din urma atacu s'au luatu trei prisionieri rusi, unu sergentu si doi soldati, ei suntu admiratiunea tuturor prin uniform'a si curatien'i'a lor pe lãnga soldatii turci, ei sémena a coloneli.

Bolnavii si ranitii, ce se aflau prin asiã disele spitale de pe aici, au fostu tramisi la *Orchani'a* si totusi au mai remasu multi cari moru din neingrijire. De cãndu cu plecarea mediciloru englezí dela *Stratford-House*, n'a mai remasu pe aci nici unu felceru europénu astfelu ca bietii soldati moru fara cea mai mica cercare de scapare adevérata, cãci nu vrea sa dica ajutóre medicale, acelea pe cari le intrebuintieza chirurgii turci, care de esemplu, cãndu unu soldatu este ranitu in sioldu, lu léga cu bandagii astfelu incãtu i opresce circulatiunea si soldatulu móre de o bóla si mai mare decãtu acea a raniloru de glóntie.

Soldatulu turcu nu merita atãtu rea tratare si decã nu aru fi respectulu pentru religie si entusiasmulu cu care vede pe paradisiahu, ve potu asigurã ca de multu aru fi terminatu prin a se revoltã si a se reintórce la caminulu lui, preferindu a fi supusu si omoritu de glóntiulu moscovitu, decãtu sa fia lasatu in vo'i'a ignorantiloru calãi numiti medici.

De cãte-va dile ne asteptãmu la unu mare atacu din partea rusiloru. Trasurile lui *Osman-pasi'a* de obicei posomorite, s'au luminatu intr'unu modu veditu in perspectiv'a unei lupte fericite. Potu lesne intieiege acãsta schimbare de simtimentu a comandantului siefu, cãci decã va putea reusi a respinge din nou pe inamicu si de asta-data, cu ajutórele din *Sofi'a*, aru putea mai lesne radicã impresurarea, si redeschide comunicatiunile — si apoi *Dumnediu e mare*, cum se dice pe aci.

Trebuie sa sfarsiescu. Amu datu acẽsta a mea corespondentia unui istetiu circasianu, care de multe ori a reusitu a se strecurã prin lini'a de impresurare fara sa fia prinsu si a adusu mai multe scrisori din *Sofi'a*. „*Timp*.”

Cufundarea monitoriului turcescu la Calafatu.

Cetimu in „*Romani'a libera*”:

... Tóta lumea banuía ca unulu din monitórele necapturate de rusi la *Nicopolu*, erã ascunsu in spatele a 2 ostróve turcesci in fati'a pichetului *Riiosu*: o recunoscere facuta de acum 4 luni aprópe, de sub-locotenentulu *Ulescu* care trecu chiaru in ostrovulu ce adapostiã vasulu, prefacu acea banuie la sigurantia si bateriile de cõsta din *Calafatu* luara pe data mesur'a de a tramite la *Kanap'a* 3 piese de calibru mare, cari nu putura face nimic monitoriului si se intórsera inapoi.

Ostrovulu *Kanap'a* nu erã atunci, adeca in Iuliu, ocupatu de Romãni; pe la sfãrsitulu acestei luni inse, siãlup'a *Bucuru* se puse pe uscatu aprópe de acestu ostrovu si locotenentulu *Angelescu* ce erã de garda pe marginea *Dunarii*, trecãndu in ostrovu pentru a dá ajutoriu siãlupii, vediu celu dintãiu monitoriulu de pe teritoriulu nostru.

In urma se facu acolo unu felu de magura, din care se marginea lumea a admirá frumosulu cuirasatu, si acea inaltime se intitulá pomposu: observatoriu.

Cu tóta erectiunea acestui monumentu redutabilu, dela Augustu pâna la Novembre, monitoriu nu fû turburatu de câtu de o incercare de atacu ce nu reusi, din partea a 2 oficerii rusi.

Este acum o luna, maioriulu Dimitrescu Maicanu dela flotila fû numitu comandantulu baterieloru de cõsta; dumnului cunoscea de multu istoria acelu monitoriu si, fiindu ca acum erá in positiu de a întreprinde cev'a in contr'a-i ceru dela d. generare Lupu autorizati'a de a construi lângá piche-tulu Riiosu o baterie de 3 mortiere, hotarindu in planulu ce concepuse sa se servésca de descoperirea locot. Angelescu, spre a observá focurile baterii din acelu ostrovu.

Pe data ce obtienu consimtiementulu generarelui Lupu, insarcinã pe locotenentulu de artilerie Peticari cu constructi'a, cu armarea si cu comand'a acelei baterii, care fû numita Perseveranti'a.

La 6 Novembre, totulu erá gat'a. La 7 Novembre, maioriulu Dimitrescu se duse elu insusi pentru a observá focurile in ostrovulu Kanap'a si la ór'a 11 dete ordinu locotenentulu Peticari, a carui baterie erá legata cu ostrovulu prin telegrafu, de a incepe foculu.

Bateri'a Perseveranti'a cufundã monitoriu, care avu fundulu sdrobitu de 2 bombe.

Non flere, sed juvare!

In nrulu 85 a „Tel. Rom.“ vorbe-sce dlu Turturelu Codreanu despre ne-conveniente, ce se comitu facia de scõ-lele nôstre confessionali pretotindenea unde recere politic'a cea inalta infintiarea unei scõle magiare. Respectivulu domnu atinge inse numai unilateral-minte, numai cu manusi pe mâna cestiunea, pare ca s'aru fi sfiitu a spune adeverulu precum e si precum 'lu vedemu in tóta tiér'a largã. Eu tienu ca in cestiunea scolara reservele nu suntu la locu, si nu potu pricepe pentru ce sa fimu intru atãtu de diplomãtic in un'a cestiune ce faia asiã de afundu in viétia nôstra publica; pentru ce sa fimu cu atãtea consideratiuni colaterali acolo, unde disordinea si nedreptatea e patenta si strigãtore la ceriu. Prin un'a atare tienuta incuragiãmu noi insusi reulu manifestãndu ca intru adeveru suntemu atãtu de debili încãtu respundemu cu lacrimi acolo, unde se calca cu cea mai órba trufia legea si dreptatea. Aceptãmu cá prunculu pâna ne sbóra paserea din mâna, pâna se inghite untur'a si apoi — plângemu! Vedemu abisulu celu infricosiatu câtra care s'a pornitu invetiamentulu popularu, deschidemu discusiunea asupr'a acestei cestiuni de viétia, si apoi ne multiamimu cu aceea ca paralisãremu încãtu-va insultele unui diariu coticãrescu. Póte fi ca prin acést'a salvãramu nimbulu unui'a si altui'a, mai póte ca deterãmu de nou nutrementu acelei sperantie ce o avemu in fiii boieriloru; in meritoriu inse comiserãmu numai un'a sinamãgire vana, ne sfortiarãmu a crede alta, decãtu ceea ce vedemu.

Nu acést'a o cere inse astadi situatiunea dela noi, nu e aceea problem'a nôstra „de a responde pentru unulu séu altulu inaintea lumii“ — ci avemu a ne legã pre noi insi-ne acolo, unde ne dóre.

O cestiune ce a ajunsu inaintea tribunalulu opiniunei publice trebuie sa fia acuta spre a se ocupã cu tóta seriozitatea si fundamentalitatea de dens'a, pentru ca apelulu la forulu acést'a supremu nu contine numai apostrofarea unui factoru a bisericei constitutionali, ci invólva acus'a întregulu corpu invinovatindu-lu ca a de-

pusu potestatea, a datu aperiarea drepturiloru sele in mâni, care nu voiescu séu nu pricepu implinirea mandatulu. In atari casuri nu au locu considerantele diplomaticesce; déca esista si simtiemu reulu si nu dorimu a ne amãgi pre noi insine trebuie sa-lu aducemu in tóta golatatea lui la cunoscenti'a forulu, dela care acceptãmu vindecarea, trebuie sa-lu demascãmu din tóte laturile, sa punemu totu ce e si cum e.

Dlu Codreanu arata in mentionat'a corespondintia care e ideia conducãtore la infintiarea scõleloru comunali in patri'a nôstra, dara retace aceea ce e propriaminte esentialulu lucrulu — ca adeca scõlele acestea se infintiéza si se sustienu totu numai din sudórea cea crunta a poporulu românú prin aceea ce se detrage cu nedreptulu scõleloru nôstre confessionali. Nu întielegu eu aici contribuirea nôstra generala la suportarea greutãtiloru statulu, ci întielegu aceea ce preste acestea se mai stórce de pe spinarea bietulu românú spre sustienerea scõleloru magiare.

E lucru chiaru adeca ca din proportionalminte fórtè modest'a suma ce o preliminarã regimulu pentru invetiamentulu poporulu nu se implinesce sustienerea atãtoru scõle infintiate in stilu grandiosu, mai alesu, déca prelãnga lususitate se mai comitu si lucruri întiepte precum e infintiarea unei scõle din mijlócele statulu in comun'a Kide care abiã are preste 600 de suflete si unde pentru infintiarea scõlei s'au spesãtu 8000 fl., iér' pentru sustienere se speséza 700 fl. pe anu. Sub atari giurstãri suntu firesce neincungiuãrãvere alte sucursã materiale care le si procura puternicii dilei cu istetime admirabile. Iau de acolo, unde mai afla ce-va si nu se simtiescu de locu genati prin deschilnirea de alu meu si alu teu.

Amintimu de asta-data numai dóue casuri, dóue fapte complinite cu logic'a loru necontestãvera si anume din comitatulu celu de lustru alu patriei nôstre, din apropierea dlui Codreanu.

Patru comune romãne Valcaulu, Calatielele, Finciulu si Giurcuti'a, fusera incurcate pe la 1870 intr'unu procesu de segregare a paduriloru si pasiuniloru comune intre fostii iobagi si „nobiliu possessori“. Substratulu erã unu teritoriu comunu de 27,000 de jugere. La anulu 1873 se finí procesulu cu un'a impaciuire giudiciale, in care mai intãiu si intãiu se sterse sub cunoscut'a apucatura de colonicatura (telepítvények) comun'a Giurcuti'a de pe fati'a pamentulu si prin acést'a se scõse de sub pretensiunea poporulu „nenobilu“ unu teritoriu de 21,838 de jugere (*prim'a dreptate*). Din restulu de 6212 jugere se cedã fostiloru iobagi cá proprietate esclusiva 3831 de jugere cu aceea conditiune cá numai din cõplesulu acést'a (*2-a dreptate*) sa se taie in sensulu §-lui 39 a legei XXX din 1868 unu teritoriu de 249 jugere pentru scõlele populari, iér' pentru parochii si docentii gr. or. a fia-cãrei comune câte un'a sesiune colonicale (antiqua). Escinderea teritoriulu se întemplã dara despre aceea cá preotiloru respectivi sa li se fi predatu in posesiune si proprietate anticvele pâna astadi nu scie nime nimicu (*3-a dreptate*). Pe tempulu acél'a esistã dejã in Valcau scõla confessionala gr. or. de un'a atare calitate încãtu respectivulu inspectoru regiuu scolariu pe lângã tóta sfortiãrea nici pâna astadi nu reusi a o inchide. Fiindu inse scõl'a acést'a romãnesca si gr. or. ea pâna astadi nu vediu nici o parã din venitulu teritoriulu escindatu pentru scoli si docentii (*4-a dreptate* cu privire la § 41 a legei citate, care § in sine e per excellentiam o dreptate!) ci venitulu acést'a se capitalisã pâna la o suma destulu de considerabila, din care apoi resari cá din pamentu in Valcau o scõla comunala *puru si exclusivu magiara* (*5-a dreptate*). Acum se ceru de locu *pe cale politica* incetãrea comu-

niunei si impartirea faptica a teritoriulu intre cele 3 comune. Cestiunea o decise comisiunea administrativa a comitatulu astfeliu încãtu comunele Calatiele si Finciu capatãra cam 1/4 parte, iér' scõl'a comunala magiara din Valcau 3/4 pãrti, totu locu de frunte (*a 6-a dreptate*). Mai trage inca scõl'a acést'a (cã a 7-a dreptate) si celea 5% dupa darea directa dela toti locuitorii si trage (cã a 8-a dreptate) si percentele pentru fondulu de pensiune ungrescu — totu fapte legali si frumóse! Dara scõl'a confessionala? A capetatu si ea dóue lovituri de mórte dela dlu inspectoru regiuu (admoniri) in urm'a cãror'a mai tãngesce „usque ad bene placitum“ dlui inspectoru regiuu scolariu. Dara ni se pare ca e si superflua pentru ca § 58 a citatei legi scolari dice ca invetiamentulu are de-a urmã in limb'a materna a scolãriloru. Firesce ca e lucru cam greu cá docentii aplicati, cari nu sciu nici o litera romãnesce, sa si *facã* ceea ce prescrie legea, dara va ajutã tempulu; copii cá mai tineri voru pricepe câtu de curendu ungresce si se voru puté întielege.

Totu aceeaasi analogia o aflãmu in opidulu Huedinu (Bánfyhunyad), unde contribuie spre sustienerea scõlei „cetãtienesce“ cu 6 docentii si docente mai întregulu cercu pretoriatu statoriu din 22 de comune curatã romãnesce cu 17,000 de romãni.

Óre despre acestea si multe de asemenea sa nu fi avutu dlu Codreanu cunoscentia? Ori dóra e *tãierea ori-cãruí possibilu sucursu materialu spre infintiarea unei scõle confessionali* unu lucru asiã de colateralu încãtu sa póta fi trecut cu tacerea la discusiunea cestiunei scolari? Eu unulu aflu tocmai in procedur'a acést'a machiavelismulu celu mai potenciãtu, care nu numai ca ne ruinéza in prezentu ci ne taie si venitoriu. A trece atari lucruri cu tacerea, e un'a eróre neescusãvera, e unu pecatu de mórte pentru care ne voru blastemã fi de fi nostri.

Numai cá printre pene a atinsu numitulu domnu corespondinte partea cea mai momentósa a cestiunei scolari — adeca datorinti'a nôstra fatia de scõlele confessionali. Vedemu ca-lu dóre sufletulu pentru starea cea misera a invetiamentulu nostru popularu, pentru nedreptãtile si asupririle ce ni se facu pe terenulu acést'a, dara vedemu ca totu densulu arata o sfiã nedescifãvera unu „noli me tangere“ pecatosu cându se apropia cu sond'a de rana. Scie si simte cu noi dimpreuna unde zace radacin'a reulu, cunósce nodulu celu putredu, din care se reslãtiesce gangren'a asupr'a corpului întregu dara — „sa respunda respectivii inaintea lui Ddiu“ atãta e totu ce ne spune in privinti'a acést'a, atãtu e recet'a ce ni-o dà spre vindecarea raneloru ucidãtore. Unu atare „flere possem“ e inse mai reu decãtu nimicu cãci acést'a ne descépta numai spre mai amari dureri, ne arata ca amu ajunsu la acelu gradu a debilitãtiei, încãtu pe cându ni se aplica loviturile de mórte, noi pe atunci ne plecãmu mai afundu, ne inchinãmu si dicem: dà Mari'a Ta!

Ca pe calea acést'a mergemu spre perire acést'a, o simtiemu cu totii; ceea ce nu vremu sa recunóschemu inse e tristulu adeveru ca si Israilu din sine a peritu. Plãnsulu si lamentãrea nu ne voru mântu. Trebuie sa luãmu alta directiune, sa cautãmu alta medicina, sa statorimu altu principiu. Non flere — sed juvare!

Déca suntemu intru adeveru asiã de parasiti încãtu nu e cine sa ne apere drepturile nôstre, cine e de vina, de nu noi? Noi cari ne laudãmu cu autonomia si constitutionalismu in bisericea nôstra, noi cari spesãmu mii pentru parlamentarismulu nostru bisericescu, noi cari sustienemu cu dieci de mii organe esecutive a vointiei nôstre. Déca vedemu si simtiemu destulu de durerosu ca pre lângã tóte acestea

suntemu o turma parasita, in care intra si prada lupii dupa draga voi'a loru, ei bine deschida-si turm'a ochii! si se iã mesuri de aperia.

Unu deputatu sinodalu.

Revis'ta politica

Innoirea definitiva a pactulu între jumetãtile monarchiei austro-unguresce este deocãm-data imposibila. De aceea atãtu in Budapest'a câtu si in Vien'a cercurile guvernamentali gasescu cu cale a se ajutã cu unu provisoriu. In Vien'a se si pregãtescu ministri a pune pe mas'a senatulu imperialu unu proiectu in întielesulu acést'a.

Alalta-ieri aveau sa sosésca ministrii ungresce la Vien'a cu scopu de a se intruni cu ministrii Cislaitãniei in conferintie si a se uní la o procedere identica. Provisoriu are sa cuprinda in periferi'a sea pactulu întregu pe bas'a stãrei actuale, in specialu proportiunea cotei din ambe pãrtile monarchiei, spelele comune, cestiunea banci si afacerile vamelor. Dificultatea cea mai mare o face atitudinea Germaniei. Nu se scie inca, déca Germani'a se invoiesce cu unu tratatu comercialu si vamalu pe bas'a „natiunei celei mai favorisate“, séu va veni cu o propunere din parte-si. E probabilu ca tratatulu comercialu si vamalu in vigóre cu Germani'a se va sustiené pe câtu timpu va durã provisoriu, despre care se presupune, ca va avé sa dureze dóue luni séu siése luni, séu chiaru unu anu întregu.

Cu Germani'a va fi anevoiõsa întielegerea, pentru-ca in tempulu din urma Germani'a iã o atitudine fatia cu Austro-Ungari'a, încãtu pare a-i cautã dificultãtile cu luminarea. Acést'a pe terenulu comercialu politicu si in fine si pe celu curatu politicu. „Nat. Ztg.“ din Berlinu, reflectãndu la unu articulu alu „Pressei“ din Vien'a: „Situatiunea in cestiunea orientulu“, arunca o bomba prin carea, dupa cum dice „P. Ll.“, a delaturatu velulu ce acoperiã adeveratele relatiuni între Germani'a si Austro-Ungari'a. Articulu este o nota amenintãtore, in carea se amenintã Austro-Ungari'a ca va fi anectãta, celu putienu *provinciele cislaitane*, la Germani'a, déca Austro-Ungari'a nu-si va implini datori'a. Dupa cum cuprinda „National Ztg.“ situatiunea, Austro-Ungari'a este pusa in positiunea mielulu cu lupulu din fabula. Departe dara ca Germani'a sa se arate concessiva in cestiuni economice politice, ea pasiesce aspru si impunendu Austro-Ungariei si in politic'a estérna.

In Croati'a cresce opositiunea. Poporulu este fórtè indignatu de provocãrile cele multe ce Ungari'a face Croãtiei in tóte afacerile in care se intãlescu interesele acestoru tieri. Drumurile de feru din fostulu confiniu militariu, incorporarea teritoriulu confiniariu, suntu ranele cele mai próspete cari atingu durerosu pre croati. Fondulu de investitiune alu drumuriloru de feru este datu Ungariei, incorporarea este inca o cestiune pendentã, este inse de temutu ca si acést'a se va deslegã in defavorulu Croãtiei. Diariulu „Drau“ sfãtuesce asiã dara pe deputatii croati din diet'a Ungariei sa parasésca in corpore diet'a, déca interpelatiunea facuta in privintia incorporãrei aru fi nefavorabila croãtiloru. La acést'a dice „Pesti Naplo“, ca atãta mai trebuia acum si déca scirea acést'a aru deveni realitate, are si Ungari'a pe „cehii sei“.

Serbi'a s'a decisu in fine pentru actiune. Dupa cum scrie „Polit. Cor.“, principele Milan s'a adresatu câtra trupele ce aveau sa plece din Belgradu cu o cuventare in care a accentuat: ca in campani'a viitoare Serbi'a fiindu silita a intrã in resbelu, se va bucurã de succese mai bune cá in anulu trecut, fiindu acum mai bine inarmata si avendu radimu intr'unu aliãtu puternicu.

O nota engleza sfatuiesce pe Serbi'a, imputandui neloyalitate, a nu intrá in resbelu si o amenintia cu perderea positiunei sele autonome. Se vorbesce ca ministrulu serbescu Risticu este hotaritu a nu raspunde la nota cabinetului englezu.

Dupa alte necasuri ale Turciei diurnalele mai signaliseza ca si Itali'a se afla dispusa a rupe relatiunile de pace cu Turci'a.

Pacea inca este departata binisioru. Póte primaver'a viitoare sa o aduca. Cu tóte acestea se vorbesce fórté multu despre dens'a. Se pune intrebarea cine sa asiste la facerea ei. Respunsulu acestei intrebári este pâna acum fórté divergentu. Diurnalele vienesi si budapestane, cari stau in órecare legaturi cu guvernulu dicu ca pacea este o afacere a Europei. Diurnalele rusesci si prusiane sustienu ca pacea este afacerea celoru ce pórtá resbelulu.

Corespondintie.

Ilia Muresiului, comitatulu Uniadórei in 18/30 Novembre 1877.

Comitetulu de verificare comitatense din Dev'a, in urm'a recursului facutu din partea celoru doi judi procesuali Br. Kemény Elek din Ili'a si Fodor Sandor din Gurasad'a, precum si a consotiloru, au cassatu alegerea efectuita la Ili'a Muresiului din nisce motive fórté ciudate si anumitu: a) pentruca nu s'a folositu lista indreptatitiloru din anulu curinte, ei cea din anulu 1876; b) pentruca votanti au fostu 141, si totusi cu ocaziunea numerotárii s'au aflatu 145 siedule de votare; prin urmare 2 s'au furisiatu in urna; c) pentruca din cei 8 — (totu români) alesi — 3 individi nu aru posesie cualificatiunea de alegabilitate si d) ca (unu individuu) Iuliu Fogarasiu e fára de cualificatiunea receruta prin art. de lege din 1870 XLII § 27 si alte câte secaturi. Dupa opiniunea nóstra, nu este acést'a bub'a, ci mai multu ca toti 8 membri in comitetulu electivu comitatensu, au fostu români alesi, si acést'a este caus'a causelor de i-a impinsu pe amentitii pretori si consoti de a radicaatu recursu contr'a alegerei, dar' apoi sa nu le cada dloru recurenti asiá de reu, ca români cari suntu cu mica esceptiune, in absoluta maiortate au alesu barbati români intru cari au avutu incredere, si ca unguiloru nu le-au datu voturi. Óre facu'au si unguirii, unde au fostu ei in maiortate absoluta, — altcum? Domniloru! dar' de ce ve sdroboti asiá de tare dupa voturile româniloru pe cari d-vóstra, cu deosebire dnii pretori, asiá de tare i-ati persecutatu cu tóta ocaziunea si i-ati hulitu. Mai dati-ve nitielu si perului, ca va fi tempulu. Acum de asta data li s'au deschisu si româniloru óchii, de nu s'au lasatu a se mai conduce de straini, — cá la alegerile deputatiloru intemplate — si apoi colo susu la Pest'a acelu deputatu alesu asiá dicendu mai numai cu voturi romanesci, au avutu indrasnel'a, de a afirmá ca pe elu l'au alesu nemesii cari graiescu romanesc.

Comitetulu de verificare adoptandu tóte motivele recursului amintitu, a aflatu cu cale in inalt'a sea intiepleciune de a decretá cassarea alegerei efectuite, si ordinarea unei alegeri nóue, si estu modu refacendu-se recursu mai departe din partea contraria ne aflámu ér' in ajunulu alegeri.

Nu incupe nici o indoieála ca români indreptatiti la alegere 'si voru scí exercitá si asta data dreptulu lor si voru urmá conformu convictiunei loru proprie, voru scí a-si dá votulu lor numai individiloru din corpulu cáru apartienu si ei, cu unu cuventu, voru votá cá români si patrioti adeverati numai pentru români. Inteleginti'a nóstra cu deosebire preotimea, carea conduce poporulu inca va fi la

inaltimea chiamárei sele, si nu voru lasá turm'a concrediuta pastorirei lor, sa fia sedusa de inimicii causei nóstre. Déca se va comite din partea pretoriloru se va notariloru cercuali teroristári asupr'a indreptatiloru români sa se adune date necesarie si sa se faca aretare in flagranti locului competentu pentru revindecarea dreptului atacatu.

Incheiu de asta data cu atât'a cá sa potu scrie mai multu dupa efectuit'a alegere ce ne astépta — in respectulu acest'a.

Unulu din cei 8 alesi.

Din Bucovina, 14/26 Noemvre 1877.
(Fine.)

Nu vomu vorbi acum'a nici despre aceea, ca denuntiarea faptului, ce l'aru fi comisu acesti juni, fu ea intemeiata pe unu adeveru, séu si macaru numai pe o suspitiune justa, ce aru reclamá o neconditiunata incarcerare, séu bá. Presupunemu insa, ca despre cele premerse arestárii respectiviloru teologi si alumni seminariáli — sequestrarea adeca, a tuturor actelor societátei academice, „Arborós'a“, a cárei comitetu lu compuneau arestatii. Acesti arestatii suntu de óresi-care delictu séu crima politica, si nu ordinara. Suntu apoi acesti arestatii, un'a, *civi academici* si alt'a, *apartienatori la statulu clericale*; iéra preste aceste, suntu arestatii „alumni“ ai unui internatu si institutu publicu, adeca, ai seminariului metropolitanu din Cernauti, care institutu se afla in cuprinsulu insei resiedintie a metropolitului si consistoriului seu, si cum amu dice, nemijlocitu sub óchii présántiei sele a metropolitulu.

Alumnii respectivi, cá nisce internati ai unui institutu publicu, aflatu in insasi resiedinti'a a parintelui metropolitu si a consistoriului seu metropolitanu; apoi cá nisce *civi academici* si *fetie clericale*, ce suntu, fura arestatii pentru unu prepusu politicu, nóptea de unu „practicantu“ (!) dela tribunalulu penale si de patru „haiduci“ ai acelu tribunalu, intrându acesti pána si in internele incaperi ale seminariului, iéra acel'a, practicantulu adeca, facându chiaru si revisiune a aceloru incaperi. Haiducii apoi sa fi tratatu pre alumnii arestandi cam fára nici o privire la starea si óresi-cum si pusetiunea lor onorabila, ducendu-i si inchidiandu-i in detentionariulu de criminali si bagându-i pre fia carele din ei in vestmintele lor clericale, in celule, in care se aflau dejá inchisi câte doi, trei incuisiti ordinari, adeca, hoti si tálhari, ba, cum se dice, chiaru si unu ucigasiu. Aici, in celulele aceste, nu li se concede alumniloru sér'a nici macaru pe o óra, dóue, lumina si la mâncare numai lingura, cutietu si furtutie insa bá; si reclamári din párti indreptatite intru usurarea acestei atátu despre o parte de grele, iér' despre alt'a atátu de degradátóre situatiuni a juniloru academici si seminaristi, aceste reclamári dicu, remasera din partea presidiului tribunalulu penale ne-ascultate; ba in dilele din urma sa nu se fi concesu nici demnului spiritualu alu seminariului, sa visezze pre incarceratii alumni — cá pre fi sei, duhovnicesci — spre a-i mangaiá si imbarbatá cu solatiulu sântei religiuni; dicându-se, ca acést'a alegere sa li-o impartasiésca de voiesce, nu in celule, ci numai in biuroulu judecatoriului de instructia si in presentia acestui'a.

Aici e, de ce nu-si potu esplicá juristii si alti cunoscatuori competinti ai ordinei si procederei penale: cum vine, cá nisce *incuisiti politici*, nisce persóne de *inteligintia* si nisce *fetie clericale* sa fia tratati cu o severitate atátu de brutale si injositóre, fia ca acesti incuisiti voru fi in urm'a urmatoru si condamnati spre cea mai grava pedépsa. Beseric'a, mitropolitulu,

clerulu si intrég'a poporatiune ortodoxa a Bucovinei aparu prin acést'a profundu si fára vin'a loru jigniti, cáci respectivii clerici suntu incarcerati in vestmintele lor clericale, si apoi inca la unu locu cu incuisiti de cei mai ordinari. Toti, pána si cei de alta natiunalitate si confessiune se intréba, de s'aru puté asiá cev'a intemplá ori si in care altu locu, dóra in alte párti ale Austriei, cá unui „statu de dreptu si de cultura, si de civilisatiune!“

Chiaru si culpabili se fia acei cinci teologi*) si clerici: prin ce a meritatu clerulu intregu cu metropolitulu seu in frunte, ba si toti ceialalti credinciosi ortodocsi, sa fia si ei compromisi si injositi prin aceea, ca criminali ordinari vedu in mijloculu lor si impreuna cu densii la unu locu, inchisi „preuti“, póte in viitoriu si chiaru proprii loru pastori sufletesci si invetiatori ai moralului?

Ne oprimu aici deocam-data: insa cu buna séma nu pentru totu-déun'a...

Varietáti.

* Scirea nóstra privata din nrulu trecutú o adeveresce urmatoriulu anunciu funebru ce ne veni la redactiune tiparitu in limb'a romána si magiara:

Capitululu greco-catolicu de Oradea-mare, cuprinsu de dorere profunda, incunosciintieza cu inim'a intristata, in numele seu si alu clerului diecesanu intregu, precum si alu consangeniloru respectivi, doiós'a mórté a Archipastoriului **Ioanu Olteanu**, episcopu diecesanu gr. cat. de Oradea-mare, camerariu secretu papalu, comandatoriulu stral. ordu Leopoldinu, proprietariulu crucei mari a ordului Franciscu-Iosifu I. scl. scl. intemplata in resiedinti'a dominiului seu episcopescu, in Beinsiu, in urmarea unui morbu indelungatu dupa primirea devota a SS. Sacramente ale moribundiloru, in 29 Novembre a. c. la 4 1/4 óre dupa amédi in anulu 38 alu vietiei, 4 alu gubernárii acestei diecese concrediute grigei sele archieresci, si respective 7 alu episcopatului seu.

Remasitiile pamentesci ale archipastoriului cunoscutu despre virtutiele sele patriotice si umanitarie, dupa binecuvéntarea lor in Beinsiu, se voru straportá la resiedinti'a sea episcopésca si se voru espune in biseric'a catedrala, de unde dupa s. sierfa propitiatória, ce se va aduce Creatoriului in *catedrala* in 5 Decembre la 8 óre diminéti'a, la 9 óre se voru asiedia spre repausu dupa ritulu bisericiei gr. cat. in cript'a apartienatória.

La care trista solemnitate suntu invitati cu onóre toti veneratorii repausatului in Domnulu. Eterna fia memori'a lui!

Oradea-mare, 30 Novembre 1877.

* Comitele supr. alu comit. Sibiiului provóca in intielesulu art. 42 din 1870 pre acei ce voiescu a imbratisiá o functiune administrativa politica in comitatulu Sibiiului a se insinuá la densulu cátu mai curendu. Alegerile de functiunari voru fi pe la finea lunei lui Decembre st. n.

* *Deputatu dietalu*. In loculu advocatului din Orestia Dr. A. Tincu, s'a alesu in cerculu Romosului deputatu dietalu Ioanu *Balomiri* consiliariu de tribunalu in pensiune.

*) Numele lor suntu acestea: Cost. Morariu, Orestu Popescu, E. Serethianu, apoi presiedintele societátei „Arborós'a“ teologulu absolutu Cyprianu Porumbescu si vice-presiedintele Zacharia Voronc'a, teologu in anulu IV-lea cá si tustrei ceialalti. Pre C. Porumbescu lu arestara la ordinu speciale, geandarmii in casa-i parintésca la tiéra, chiaru in momentulu, cându erá gafa sa plece spre Vien'a intru a se perfectiuná in musica si mai cu séma in music'a bisericésca si in teologi'a practica, spre care acestu scopu avea se mai mérga pe unu anu la Petersburg si pe unulu la Aten'a. P. A.

* *Din viati'a municipala*. Din o impartasire, ce ni s'a facutu se vede ca intre români din comitatulu Bihorului se simte o miscare constitutionalá, asiá dupa cum aru trebui sa se misce in tóte partile. Spre ajungerea scopului, s'au aflatu domni, cari punendu-se in capulu trebei au adresatu urmatoriulu cerculariu:

P. T. Domnule! In congregatiunea municipala din 28 Novembre a. c., terminulu restaurárii comitatense si respective adunarea generala extraordinaria, pentru *alegerea intregului corpu oficialu comitatensu*, s'a decretatu pe 28 Decembre stil. nou — a. c.

Considerându ca in viati'a autonomiei municipale, actulu celu mai momentosu este alegerea oficialiloru; considerându ca interesulu nostru comunu nationalu pretinde actiune solidara, cá si de ast'a data, precum in anulu 1872, in cercurile locuite de români, sa potemu reusi cu oficianti capaci si români, cari suntu chimati a promová interesele adeverate ale poporului; considerându in urma, ca numai dupa o contielegere reciproca este posibilá o actiune solidara, pentru de a ni validitá interesele, la alegerile din cestiune si ca in urm'a declaratiuneloru solemne, facute in conferinti'a partidei liberale de aici, cu referintia la satisfacerea justelorú nóstre pretensiuni, in ceea ce privesce admiterea unui numeru proportionatu de candidati români, numai din indiferentismulu si neintielegerea nóstra póte resultá eventual'a delaturare a candidatiloru nostri: dreptu aceea subsemnati ni luámu voia a te invitá cu tóta onórea pe P. T. D. Ta la o conferintia generala, ce dorimu a o tienea, in obiectulu premisu, la 10 Decembre st. n. a. c., dupa médiadi la 5 óre in ospetari'a „Arborele verde.“

Esti rogatu a comunicá acést'a si celor'a-lalti români din giuru, cari se intereséza de caus'a comuna.

Oradea mare 30 Novembre 1877.
Nicolau Zigre, *advocatu.* Iosifu Romanu, *advocatu.*

* *Transferare*. Stefanu *Potoranú* subjude la tribunalulu cercualu in Beinsiu, este transferatu ex offu la tribunalulu cercualu iu Czegled; asemenea Nicolau *Prosteanu*, subjude la trib. cercualu din Bogsiianu, este transferatu ex offu la tribunalulu cercualu in Zala Egerszeg.

* *Postalu*. Cursulu postalu intre Resnovu-Brasiovu, Zernesti-Resnovu si Branu-Resnovu, va fi dela 1. Decembre a. c. urmatoriulu:

Intre Resnovu-Brasiovu, Brasiovu-Resnovu:

Dela Resnovu pléca 7 30 a. m. Pléca din Brasiovu la 10 óre a. m. Sosesce la Brasiovu la 9 10 a. m. Sosesce la Resnovu la 11 40 a. m.

Intre Zernesti-Resnovu, Resnovu-Zernesti:

Pléca dela Resnovu la 12 médiadi Pléca dela Zernesti la 5 30 dim. Sosesce la Zernesti la 1 30 d. m. Sosesce la Resnovu 7 dim.

Intre Branu-Resnovu, Resnovu-Branu:

Pléca dela Resnovu la 12 médiadi Pléca dela Branu la 5 30 dim. Sosesce la Branu la 1 30 d. m. Sosesce la Resnovu 7 dim.

* *Reuniunea sodaliloru români din Sibiiu* a tienutu Sambat'a trecuta Convenirea sea, asiá precum a fostu anuciata. O plóia torentiala, pe lá órele cându avé a-si incepe Convenirea productiunile, a impededatu pe multi si pe multe a participá la convenire, in specialu pe o parte mare din inteliginti'a romána, care n'a participatu nici „cându e di cu sóre!“

Cu tóte aceste rarii români si române, ajutati de concursulu celu demnu de tóta apretiuirea, alu numerosiloru cetatieni si cetatiene neromâni si neromâne, si incuragiati de bun'a dispositiune creata de productiunile cele bune ale soda-

iloru si ale muzicii militare, au avutu un'a din serile cele mai placute. Placutul a fostu in acea sera unu ce comunu in sal'a dela „Imperatul romanilor“, deorece societatea animata dupa terminarea programei a jucat p'ana pela 4 ore spre diua.

* * La vam'a principala dela gar'a din Bucuresti s'au gramaditu marfurile astfelu incatu regimulu s'a vediu silu a ordinu oficiu permanentu dela 8 ore dim. pana la 6 ore ser'a fara respectu la dumineci si serbatori.

* * Cioc-Iasi'a — 19 pasi'a au prinsu rusii pana acum dela inceputulu resbelulu incocce si adeca: 1 la Ardahan, 2 la Nicopoli, 1 la Gornidubnik, 1 la Telisiu, 8 la Aladja-Dagh, 1 la Deveboiu si 5 la Cars. Oficieri si soldati suntu prinsu in manile rusiloru 39,000 cu 617 tunuri, dintre cari 350 fura luate la Cars.

* * Apostolatulu unei femei peregrine. — Foile engleze se ocupa de unu timpu incocce de o tenera femeie americana, Mistress Victori'a Woodhull, care propaga cu unu zelu si succesu forte mare prin Liverpool, Nostingham; Manchester, Glasgow, si Londra. Mistress Woodhull este de parere, ca omenimea numai atunci va putea ajunge la perfectiune, deca se va sterge institutiunea casatoriei.

D-n'a Woodhull e o femeie frumoasa, forte simpatica si dotata cu elocintia admirabila. S'a casatoritu de forte tenera, si avu nenorocirea sa faca o rea alegere, din acesta cauza se despartu de barbatulu ei si acum lupta in contra institutiunei sub care au suferitu atatu de multu. In cele mai multe state ale Americii de Nord a tenuity vorbiri asup'ra delicatei cestiuni a casatoriei. In multe locuri a fostu despretiuita, insultata ba chiaru si atacata, in alte locuri insa a fostu primita cu atatu mai multu entusiasm si admirata. Milionariulu Vanderbit ei impuse cu curagiulu ei atatu de tare in catu acest'a incantatu de extraordinaru curagiulu ce 'lu arata tener'a femeie, ei propuse sa ocupe la densulu unu locu ca banchierosa, d-n'a Woodhull primi si deschise cu sor'a sea dinpreuna o banca forte rentabila. Cu isbucnirea crizei financiare si inchise banc'a si-si relu apostolatulu peregrinu. Mai tardiu scose o foia si cu ocaziunea alegerei de presiedinte alu stateloru unite, propuse in acea foia si candidatur'a sea. In senatu tenuity o vorbire si castig'a prin cutezanti'a sea, atati aderinti, incatu acest'a formara unu clubu, pentru a lucra la alegerea ei.

Se intielege de sine, ca alegerea nu reusi, cu tote acestea insa clubulu admiratoriloru ei mai exista si adi, — si se numesce clubulu „Victori'a“.

Continuarea contribuitorilor de bani

pentru ostasii romani raniti din Romani'a. (Colect'a XXVIII.)

Prin dlu Ioanu Danciu adm. protopresbiteralu din Ofenba'a dela urmatorii contributori:

Ioanu Danciu, adm. ppescu 3 fl. Sofi'a Danciu n. Fodorenu 2 fl. Georgiu Filipu par. gr. cat. 2 fl. I. R. P. 2 fl. Ioanu Fornade, col. de dare 1 fl. 50 cr. Nicolau Rancea, s. jude com. 1 fl. 50 cr. Tom'a Fornade, economu 1 fl. Nicol. Fornade, econ. 30 cr. Grig. Pop'a epitr. par. 50 cr. Moise Ica, epitr. par. 50 cr. Prec. Fornade, econ. 50 cr. Mich. Lazaru, econ. 30 cr. Stef. Hand'a econ. 6 cr. Const. Barbu, cronicu 20 cr. Nic. Filipu, econ. 10 cr. Trif. Chirila, econ. 20 cr. Ios. Barbu, econ. 25 cr. Sofi'a Fornade, 20 cr. An'a Tieranu, 20 cr. Dochiti'a Tieranu. 10 cr. Unu Buzanu, 1 fl.

Din Muncelu:

Nicol. Piticu, parochu 1 fl. Dela

mai multi poporeni, 2 fl. Filipu Har-d'a, jude com. 1 fl.

Din Ciora'a:

Ioanu Morcanu, parochu 1 fl.

Din Salciva de susu:

Mihailu Ciora'a, parochu 3 fl. Teodoru Ciora'a, econ. 2 fl. Dela mai multi poporeni, 2 fl. 80 cr. Eftimiu Frasilescu, cantoru 20 cr. Ioanu Onea, parochu 1 fl. Bas. Bor'a, epitr. par. 30 cr. Rus. Barstanu, cronicu 10 cr.

Din Salciva de josu:

Simeonu Simonu, parochu 1 fl. 50 cr. Dela mai multi poporeni 50 cr.

Din Lupsia'a:

Bas. Sabau, par. 1 fl. Ioanu Nicora'a, par. 1 fl. Lazaru Russu, econ. 50 cr. Petru Russu Lazaru, 20 cr. St. Turcu, cant. 20 cr. V. Rosca, econ. 10 cr. Dela mai multi (comun'a bis. Hacdu 2 fl.

Din Sias'a-Lupsiei:

Comun'a bis. Sias'a, 5 fl. Dim. Giurgiu, jud. com. 1 fl. G. Romanu, cant. 50 cr. V. Cioc'a, econ. 50 cr. Grig. Prati'a epitr. par. 50 cr.

Din Valea-Lupsiei:

Comun'a bis. 50 cr. N. Cosm'a, epitr. paroch. 50 cr. I. Momeiu, econ. 20 cr. St. Vladu, 10 cr. Const. Caciuru, 10 cr. V. Pop'a, 20 cr. I. Caciuru 10 cr.

Din Sartasiu:

Teodoru Plesi'a, parochu 1 fl. G. Plesi'a jud. com. 50 cr. I. Fornade, epitr. par. 50 cr. T. Craciunu, cant. 50 cr. Dela mai multi 30 cr. Simeonu Popu par., in Brazesti 2 fl.

Din Ocolisiulu-mare:

Dn'a Florent. Manciu n. Mezei, 5 fl. Nestoru Manciu, parochu 3 fl. St. Manciu, epitr. par. 30 cr. Comun'a bis. 34 cr.

Din Runculu:

Const. Giurgescu, par. 4 fl. Comun'a bis. 1 fl. 20 cr. Al. Iuoniciu, cronicu 50 cr. Har. Crencea, econ. 40 cr. I. Iuoniciu, econ. 10 cr. T. Pasca, 10 cr. S. Crencea, 10 cr. I. Sierbanu, epitr. par. 50 cr. Er. Iuoniciu, jud. com. 40 cr. Bas. Fodorenu, par. in Lunc'a 50 cr.

Din Cacova-Ieri:

Ioanu Samoila, par. gr. or. 50 cr. I. Boc'a, invet. 20 cr.

Din Vidolunu:

Teodoru Stoica, epitr. par. 50 cr. Nic. Lupea, epitr. par. 40 cr. Simeonu Costinu, econ. 40 cr. I. Costinu, econ. 20 cr. Eles. Cosm'a, 20 cr. Comun'a bisericesca, 1 fl.

Din Ocolisiulu-micu:

Iac. Ghibu, epitr. par. 50 cr. Ioanu Rabagala, invet. 1 fl. Comun'a bisericesca, 1 50 cr.

Sum'a: 75 fl. 75 cr.

Transportulu sumei din colect'a XXVII publicata in nr. 90 alu „Telegr. Rom.“ cu: 2958 lei 70 bani si 2545 fl; si 2 cr. v. a.

Sum'a totala: 2958 lei 70 bani si 2620 fl. 77 cr. (Va urm'a.)

Sibiu, 18/30 Novembre 1877.

Iudil'a Macellariu
colectanta.

Continuarea contribuitorilor de obiecte

pentru ostasii romani raniti din Romani'a.

Prin dlu Ioanu Danciu adm. prot. din Ofenba'a, dela domnele: Mari'a Danu, Sofi'a Danciu si dsiorele: Iustin'a Moldovanu si Fani Russu, — 1 kgr. 56 dgr. scame.

(Va urm'a.)

Sibiu, 18/30 Novembre 1877.

Iudil'a Macellariu
colectanta.

Bursa de Viena.

Din 24 Novembre (5 Dec.) 1877.	
Metalicele 5%	63 60
Imprumutulu nat. 5% (argintu)	66 90
Imprumut. de statu din 1860	112 75
Actiuni de banca	806 —
Actiuni de creditu	208 50
London	119 30
Oblig. de desdaunare Unguresci	78 40
„ „ „ Temisiorene	77 75
„ „ „ Ardelenesci	76 —
„ „ „ Croato-slavone	85 —
Valut'a noua imperiale germ'ana	58 70
Argintu	105 75
Galbinu	5 64
Napoleonu d'auru (poli)	9 56 1/2

Nr. 160.

Concursu.

Devenindu vacanta parochi'a gr. or. de clas'a III din comun'a Frau'a in tractulu protopresbiteralu alu Mediasului, pentru intregirea acestei parochii prin acest'a se publica concursu pana la 22 Decembre st. v. a. c.

Emolumentele suntu:

- Casa parochiala, curte, gradina cu edificie necesarie economice;
- 17 jugere pamentu dintre cari 10 suntu de fenatiu si 7 aratoriu. Contributiunea pentru canonic'a portiune se solvesce dela biserica.
- Dela 95 familii cate un'a di de lucru dela cei cu carulu, si cate doue dile dela cei cu palm'a.
- Venitele stolare indatinatate si ficate prin sinodulu protopresbiterale.

Doritorii de a ocupa acesta parochia au a-si asterne concursele loru instruite conformu dispositiuniloru statutulu organicu la subscrisulu pana la terminulu mai susu indigitatu.

Siarosiu, 17 Novembre, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Dionisiu Chendi m. p.
adm. prot.

1—3

Nr. 167.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei de parochu in parochi'a de clas'a a III-a din Rogozu in protopresbiteratulu greco-orientalu alu Solnocului alu II. prin acest'a se escrie concursu in urm'a ordinatiunei preavenerabilulu consistoriu arhidiececanu din 3 Novembre Nr. 2822 ex. 1877 cu terminu pana la 21 Decembre a. c. st. v.

Emolumentele suntu:

- Dela 250 familii 40 xr., de familia, dau o suma de 100 fl. v. a.
 - Portiunea canonica in marime de de 2 jugere 323 stangeni aratoriu si fenatiu, sub Nr. topograficu alu cartiei funduarie 333 dau unu venitu anualu de 26 fl. v. a.
 - Tacsele stolare computate dau o suma de 154 fl. v. a.
- Aceste tote computate dau unu venitu anualu de 280 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa acesta parochia au de a-si asterne concursele loru instruite conformu statutulu organicu si dispositiuniloru provisorie sinodali din anulu 1873 pentru regularea parochieloru in arhidiececa'n'ost'ra transilvana, la subscrisulu oficiu protopresbiteralu pana la terminulu mai susu aratatu.

Cupsieni in 17 Novembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Samuilu Cupsi'a m. p.
protopresbiteru.

1—3

Nr. 221

Concursu

Pentru intregirea parochiei vacante de a III clasa Minthi'a cu fili'a Besanu in protopresbiteratulu Devei, se escrie prin acest'a concursu cu terminulu pana in 20 Decembre st. v. a. c.

Emolumentele suntu:

Cas'a parochiala cu gradin'a, Dela 85 numeri de casa, birulu in naturalie a un'a mesura de cucuruza sfaramatu si stolele usitate.

Concurentii voru avea a-si asterne suplicele loru instruite in sensulu statutulu organicu si a dispositiuniloru sinodali la subscrisulu pana la terminulu mai susu semnatu.

Dev'a, 20 Novembre, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Papiu m. p.
protopresbiteru

1—3

Nr. 121.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante de clas'a III Ciung'a in protopresbiteratulu gr. or. alu Muresiulu se escrie concursu conformu maritei ordinatiunei consistoriale din 19 Februariu a. c. Nr. 406. B. cu terminu pana in 21 Decembre st. v. a. c.

Emolumentele suntu:

1. Cas'a parochiala cu curte si gradina laolalta au o aria de 978° pentru celelalte cladiri aflate pe acestu locu, fiindu ale reposatulu preotu pana candu se voru rescumpera din partea parochiei, se voru plati interese anuali.

2. 5 jugere 1015° agru, 3 jugere 1029° fenatiu, 2 jug. 760° padure (tufe) 1 jugeru, 1294° cimeteriu si pasiune.

3. Dela 57 familii cate o feldera de cucuruza sfarmitu.

4. Stol'a usuata in comuna; din cucuruza si stola tertialitatea e a cantorelui.

Doritorii de a ocupa acesta statiune au a-si asterne concursele instruite conformu statutulu organicu pana la terminulu indicatu la subscrisulu prin post'a ultima, Maros-Ujvar.

Santu-Benedicu, in 17 Novembre, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Artemiu Crisanu, m. p.
adm. protopopescu.

1—3

Nr. 208 — 1877.

Concursu.

Pentru intregirea nou infintiatei parochii Almasiu-micu cu fili'a Archi'a, cu incuviintiarea Prea Venerabilulu consistoriu arhidiececanu dto 29 Septembrie a. c. Nr. 2360 B, se escrie prin acest'a concursu, cu terminulu pana la 3 Decembre v. a. c.

Emolumentele: parte in naturale, parte in folosirea portiunei canonice, impreuna cu stol'a computate la olalta, dau unu venitu anualu de 277 fl. v. a.

Concurentii, voru avea a-si presenta suplicele loru instruite in sensulu statutulu organicu, si alu dispositiuniloru sinodali din 1873, pana in terminulu mai susu semnatu la acestu oficiu protopresbiteralu alu Devei.

Dev'a, 3 Novembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Papiu m/p.
ppresbiteru.

2—3

Nr. 920. — 1877.

Publicatiune.

Deorece arendatorii morei comunei Sadu, cu 3 petri, nu au corespunsu deobligamenteloru contractuali, se va relicita arenda acestei mori pe spelele si risicul fostiloru arendatori, Dumineca in 16 Decembre 1877 st. n. la 11 ore din di in cancelari'a comunei din Sadu.

D. licitanti au a depune unu vadiu dupa arenda vechia de 1600 fl. cu 10%.

Sadu, in 4 Decembre 1877.

1—3

Oficiulu comunalu.